

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2CoCsp/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318201807
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jahnová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1318201807.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Jahnovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Prievozská 2, Bratislava proti žalovanému: Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, G. Z., zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Marián Kurhajec, s. r. o. so sídlom Bajkalská 13, Bratislava, IČO: 36 860 662, o zaplatenie 59.151,33 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava III č.k. 16Csp/15/2018-369, zo dňa 28.03.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok bývalého Okresného súdu Bratislava III č.k. B3-16Csp/15/2018-369 zo dňa 28.03.2023 v napadnutom výroku II, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol p o t v r d z u j e.

II. Odvolací súd rozsudok bývalého Okresného súdu Bratislava III č.k. B3-16Csp/15/2018-369 zo dňa 28.03.2023 v napadnutom výroku III, ktorým rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania m e n í, tak že žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18,48 %.

III. Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III rozsudkom č.k. 16Csp/15/2018-369, zo dňa 28.03.2023 rozhodol tak, že konanie v časti zaplatenia istiny 24.110,84 eur zastavil a vo zvyšnej časti žalobu v celom rozsahu zamietol. Zároveň priznal žalovanému voči žalobcovi v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobou doručenu dňa 12.03.2018 sa žalobca, ktorého na základe postúpenia pohľadávky pripustil do konania uznesením č.k. 16Csp/15/2018-245 zo dňa 18.02.2021, právoplatným dňa 23.04.2021, namiesto pôvodného žalobcu OTP Banka Slovensko, a.s. so sídlom Štúrova 5, Bratislava, IČO: 31 318 916 (ďalej aj veriteľ), domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny v sume 59.151,33 eur, úroku vyčísleného ku dňu 23.02.2018 v sume 18.673,41 eur, úroku z omeškania vyčísleného ku dňu 23.02.2018 v sume 5.752,42 eur, bežného úroku vo výške 9,3 % ročne z istiny 59.151,33 eur od 24.02.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 3,00 % ročne z istiny 59.151,33 eur od 24.02.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca tvrdil, že veriteľ so žalovaným ako dlžníkom uzatvoril dňa 28.02.2008 Zmluvu o špecifickom spotrebnom úvere pre obyvateľstvo zabezpečenom nehnuteľnosťou č. XXX/XXXX/XXSÚ v znení dodatku č. 1 zo dňa 10.04.2008 (ďalej aj zmluva alebo „ZoÚ“), podľa ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť v prospech žalovaného spotrebný

úver zabezpečený nehnuteľnosťou v sume 86.304,19 eur (2.600.000,- Sk), za účelom splatenia úverov a nadobudnutia nehnuteľnosti a žalovaný sa zaviazal úver vrátiť spolu s úrokmi, príslušenstvom a poplatkami. Strany sa v zmluve dohodli na pohyblivej úrokovej sadzbe, ktorá v deň podpisu zmluvy bola vo výške 5,45 % ročne, pre prípad omeškania si dohodli úrok z omeškania vo výške 8,00 % ročne a žalovaný sa zaviazal úver splatiť spolu s úrokmi formou pravidelných mesačných anuitných splátok, splatných vždy k 10. dňu v mesiaci, po 764,46 eur s končenou splatnosťou úveru dohodnutou ku dňu 10.04.2028. Podľa čl. II. bod 1. zmluvy, bola pohľadávka veriteľa zo zmluvy zabezpečená zriadením záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného - rodinný dom s pozemkami, zapísanými na LV č. XXXX, kat.úz. X. F., pričom ide o záložné právo prednostného veriteľa, ktoré je zapísané pod Y. XXXX/XXXX zo dňa 10.03.2008. Predmetné nehnuteľnosti neboli ku dňu podania žaloby vydražené v prospech prednostného záložného veriteľa. Žalobca ďalej tvrdil, že úver bol žalovanému poskytnutý dňa 15.04.2008, pričom žalovaný porušil zmluvu tým, že úver nesplácal v zmysle dohodnutých podmienok a najstaršia neuhradená splátka sa stala splatnou dňa 10.03.2015. Podľa okamžitého (priebežného) výpisu z úverového účtu č. XXXXXXXX bola dňa 10.05.2008 zaúčtovaná veriteľom suma 768,74 eur tak, že 132,55 eur bolo použitých na úhradu dlžnej istiny, suma 632,90 eur na úhradu úrokov a suma 3,29 eur na úhradu splatných poplatkov. Nakoľko žalovaný napriek výzvam veriteľa naďalej porušoval podmienky splácania úveru podľa zmluvy, veriteľ vyhlásil s účinnosťou k 24.04.2015 predčasnú splatnosť celého zostatku úveru a vyzval žalovaného, v lehote do 10 dní odo dňa doručenia tohto vyhlásenia, zaplatiť veriteľovi celú pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy. Pohľadávka, ktorú si veriteľ voči žalovanému uplatnil, pozostávala z nesplatennej istiny úveru v sume 59.151,33 eur, nesplateného úroku (9,3 % p. a.) vyčísleného v sume 18.673,41 eur a z nesplateného úroku z omeškania (max. 8 % p. a., po znížení rozhodnutím banky vo výške 3 % p. a.) vyčísleného v sume 5.752,42 eur.

3. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 261 ods. 6, § 497, § 499, § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObchZ“ alebo „Obchodný zákonník“), § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r), 5 a 6, § 54 ods. 1, 2, § 53 ods. 9, § 101, § 103, § 565 ods. 1, § 566 ods. 1, 2, § 524 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“), § 1 ods. 1, § 1 ods. 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom od 01.01.2008 do 31.03.2008 (ďalej aj „zákon č. 258/2001 Z.z.“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 28.11.2020 do 28.12.2020 (ďalej aj „zákon o bankách“). Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu mal súd prvej inštancie v danom prípade za nesporné, že medzi veriteľom (bankou) a žalovaným došlo dňa 28.02.2008 k uzatvoreniu písomnej úverovej zmluvy v znení jej dodatku zo dňa 10.04.2008, za podmienok dohodnutých v zmluve ako je to uvedené v ods. 27. a 28. tohto rozsudku, na základe ktorej poskytol veriteľ žalovanému peňažné prostriedky v dohodnutej sume 86.304,19 eur (2.600.000,- Sk), ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť formou 240 anuitných splátok, spolu s úrokmi, príslušenstvom a poplatkami. Nakoľko zmluva obsahovala podstatné znaky zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka predstavuje absolútny obchodno-závazkový vzťah, na ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov pri jeho uzatváraní, vzťahuje právny režim Obchodného zákonníka, okrem tých práv a povinností, ktoré Obchodný zákonník neupravuje a na ktoré sa v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka vzťahuje právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku (napr. právna úprava spotrebiteľských zmlúv a pod.). Zároveň je predmetná zmluva s ohľadom na charakter zmluvných strán, zmluvou spotrebiteľskou, keď veriteľ vystupoval pri jej uzatváraní a plnení ako dodávateľ (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a žalovaný ako spotrebiteľ (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Na základe toho súd prvej inštancie skonštatoval, že sa na daný záväzkový vzťah prednostne vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť ustanovenia Obchodného zákonníka (napr. vznik a zánik záväzkov, omeškanie dlžníka a pod.) v znení platnom a účinnom v čase jej uzatvorenia v znení jej dodatku. Napriek tomu, že podľa povahy zmluvných strán ide bezpochyby o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nevzťahujú sa na daný vzťah ustanovenia v tom čase platného a účinného osobitného zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, upravujúceho zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko podľa § 1 ods. 2 písm. e) tohto osobitného zákona, sa tento zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20.000,- eur. V danom prípade podľa predmetnej zmluvy bol poskytnutý úver v sume 2.600.000,- Sk zodpovedajúcej po prepočte konverzným kurzom sume 86.304,19 eur, tzn. vyššej ako je 20.000,- eur. Súd prvej inštancie preto daný záväzkový vzťah, posudzoval podľa právnej úpravy úverovej zmluvy podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, osobitnej úpravy spotrebiteľských zmlúv podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, a citovaných

všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka (o premlčaní, zániku záväzku a postúpení v znení účinnom ku dňu daného právneho úkonu, resp. vzniku alebo zániku nároku) v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Vychádzajúc potom z uvedenej právnej úpravy, súd prvej inštancie k námietke právomoci súdu uviedol, že podľa právnej úpravy § 53 ods. 2, 3, 4 písm. r) a 5 OZ v čase uzatvorenia zmluvy v nadväznosti na § 4 ods. 1 a 2 zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 01.01.2006 do 30.06.2009, pokiaľ nebola rozhodcovská zmluva dojednáva individuálne vo forme osobitnej zmluvy, ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je z toho dôvodu neplatná. Preto nie je v danom spotrebiteľskom spore daná právomoc rozhodcovského súdu podľa § 5 a nasl. CSP, ale je daná právomoc súdu prvej inštancie podľa § 3 CSP ako vecne príslušného na konanie v prvej inštancii podľa § 12 CSP. V súvislosti s dodržaním podmienok vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zo zmluvy v zmysle § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ a včasné uplatnenie nároku na súde v lehote podľa § 101 a 103 OZ je podstatné posúdenie otázky splnenia zákonných predpokladov na aplikáciu druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka o začiatku plynutia premlčacej doby aj na spotrebiteľské právne vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V danom prípade bola dohodnutá pohyblivá úroková sadzba úveru, pre ktorú nie je zrejme pre žalovaného spotrebiteľa, v akej výške bude konečná cena úveru v prípade zosplatnenia úveru, tzn. že je neurčitá a spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a jej uplatňovanie je v rozpore s § 53 OZ. Vo vzťahu k otázke premlčania sporného nároku žalobcu, vyplývajúceho zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy v danej veci, súd prvej inštancie s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdí, že výzvou zo dňa 25.07.2014 doručenou žalovanému dňa 29.07.2014, žalovaného upozornil na svoje právo zosplatniť úver podľa § 53 ods. 9 OZ, z dôvodu omeškania troch splátok (odhliadnuc od faktu, že neuviedol ktoré), je zrejme, že išlo minimálne o splátky splatné k 10.05.2014, k 10.06.2014 a k 10.07.2014 (žalobca tvrdil, že išlo o splátky splatné v mesiacoch 01. až 07. 2014). Zároveň pri dodržaní lehoty na upozornenie o omeškaní s splácaním, nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením a len do splatnosti najbližšej splátky, mohol veriteľ uplatniť svoje právo podľa 565 OZ a celý úver zosplatniť, najskôr do splátky splatnej dňa 10.09.2014, pokiaľ bol dlžník v nepretržitom omeškaní s úhradami splatných splátok. To znamená, že veriteľ mohol svoje právo uplatniť prvý krát od 14.08.2014 do dňa 09.09.2014, nakoľko k 09.08.2014 ešte neuplynula 15-dňová lehota podľa § 53 ods. 9 OZ a veriteľ žalovaného vyzval na úhradu dlhu, predstavujúceho splátky po splatnosti v sume 5.086,70 eur v lehote do 15 dní od doručenia výzvy na uvedený účet, tzn. žalovaný mal možnosť úhrady dlhu bez sankcie do 13.08.2014. Potom vychádzajúc z vyššie uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade začala v zmysle § 101 OZ v spojení s § 103 OZ (bez možnosti použitia druhej vety v spotrebiteľských vzťahoch) plynúť lehota na uplatnenie práva veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru podľa § 565 OZ (prvý raz), odo dňa uplynutia lehoty na zaplatenie omeškaných splátok, podľa výzvy s upozornením na zosplatnenie úveru, tzn. 14.08.2014 (a neskôr vždy do najbližšej splátky za podmienky neustáleho omeškania dlžníka) a uplynula by dňa 14.08.2017. Zároveň pre uvedený postup je predpokladom, že dlžník na základe výzvy a zároveň upozornenia podľa § 53 ods. 9 OZ svoj dlh neuhradil (tzn. celú istinu po splatnosti spolu s bežnými úrokmi po splatnosti a úrokmi z omeškania a splatnými poplatkami). V danom prípade bolo uvedené sporné, nakoľko žalovaný namietal správnosť započítania jeho úhrad, ktoré po obdržaní Poslednej výzvy pred zosplatnením z 25.07.2014, doručenej dňa 29.07.2014 vykonal a to spolu v sume 5.082,03 eur, keď od 05.08.2014 do 12.02.2015 z časti uhradil 8 splátkami dlžnú sumu, pre ktorú ho veriteľ upozornil na možnosť zosplatnenia úveru vo výške 5.086,70 eur. Nebolo pritom sporné, že žalovaný k 14.08.2017 uhradil len sumu 200,- eur dňa 05.08.2014 a do 12.02.2015, podľa tvrdenia žalobcu nesplatil celú sumu, na ktorú ho veriteľ vyzval a zároveň sa dostal do omeškania s úhradou splátok splatných k 10.07.2014, 10.08.2014 ,, , až 10.03.2015. Preto mal veriteľ prvý raz uplatniť svoje právo zosplatniť celý úver už po uplynutí lehoty určenej žalovanému na úhradu zameškaných splátok, tzn. odo dňa 14.08.2014. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že samozrejme nič nebráni veriteľovi, pokiaľ je dlžník preukázateľne v nepretržitom omeškaní, toto právo uplatniť aj neskôr, avšak nemôže tým neprípustne posúvať začiatok plynutia premlčacej lehoty, tak ako to bolo vyššie konštatované v zmysle záverov najvyššieho súdu. V prípade, že by medzičasom veriteľ splátky po splatnosti v celom rozsahu uhradil, avšak sa dostal opäť do omeškania s platením viac ako troch splátok, je povinný veriteľ v spotrebiteľskom vzťahu doručiť opätovné upozornenie podľa § 53 ods. 9 OZ, tak aby bol dodržaný zákonný postup pre uplatnenie jeho práva na zosplatnenie spotrebiteľského úveru. Vtedy opäť začína plynúť nová premlčacia lehota odo dňa, kedy mohol to svoje právo uplatniť prvý raz. V danom prípade sa tak nestalo a preto pre zosplatnenie úveru listom z 09.04.2015 s účinnosťou k 24.04.2015 (do 10 dní od doručenia dňa 13.04.2015) mohlo dôjsť len v prípade nepretržitého omeškania žalovaného so splátkami, na ktoré ho veriteľ upozornil, že je v omeškaní (splatné v mesiaci 01/2014 až 07/2014). Podľa tvrdenia žalobcu bol žalovaný aj po úhradách

od 05.08.2014 do 12.02.2015 v omeškaní s úhradou sumy 29,24 eur splatnou k 10.07.2014. Táto skutočnosť bola podľa súdu prvej inštancie sporná, pretože z predložených prehľadov nie je zrejmé, ako veriteľ započítaval úhrady žalovaného a vypočítaval úroky z omeškania, pričom žalobca to pred súdom žiadnym spôsobom neobjasnil, keď nevedel vysvetliť sumy v priebežnom prehľade a ich započítavanie na istinu, bežné úroky, úroky z omeškania a poplatky. Súd prvej inštancie však tieto sporné okolnosti ďalej nepovažoval za potrebné skúmať, nakoľko, za daného stavu vecí, ak by mal byť žalovaný v nepretržitom omeškaní odo dňa doručenia upozornenia zo strany veriteľa podľa § 53 ods. 9 OZ, premlčacia lehota na uplatnenie žalovaného nároku domáhať sa zosplatennej sumy úveru vrátane úrokov a poplatkov uplynula dňa 14.08.2014. Pokiaľ by omeškané splátky, na omeškanie ktorých bol žalovaný upozornený boli uhradené a zosplatenie by malo byť vykonané pre splátku v omeškaní za mesiac 03/2015, ako to tvrdil žalobca, potom by musel byť žalovaný v omeškaní minimálne za mesiace 01/2015 a 02/2015 a pred zosplatením by musel byť v lehote nie kratšej ako 15 dní na toto („nové“) omeškanie veriteľom upozornený podľa § 53 ods. 9 OZ, súčasne s upozornením na sankciu za toto omeškanie, a to možnosť zosplatenia celého zostatku úveru. To sa však v danom prípade nestalo. Za daného stavu potom súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné ďalej skúmať sporné otázky ohľadom správnosti započítavania úhrad žalovaného na anuitné splátky úveru a úroky z omeškania, prip. posudzovať zmluvu z hľadiska prijateľnosti dohodnutých podmienok, podľa v tom čase platnej právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv (§ 52 a nasl. OZ) a ani namietanú platnosť postúpenia (naviac pri nesplnení notifikačnej povinnosti podľa § 526 OZ), keď zostalo sporné, či došlo k platnému zosplateniu úveru listom z 09.04.2015. Závery o uvedených otázkach nemohli zmeniť záver súdu prvej inštancie o premlčaní celého nároku, ktorý vychádzal z nesporných skutkových okolností - doručenia Poslednej výzvy z 24.07.2014 a plynutia lehôt podľa § 101, § 103 OZ v nadväznosti na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ v spotrebiteľskom záväzkovom vzťahu na základe zmluvy. Na základe toho súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom rozsahu tej časti, ktorá sa stala predmetom sporu po späťvzatí.

4. Súd prvej inštancie na základe čiastočného späťvzatia žaloby pred predbežným prejednaním sporu podľa § 168 CSP alebo otvorením pojednávania vo veci samej, z ktorého dôvodu nebol potrebný súhlas žalovaného so späťvzatím, konanie zastavil podľa § 145 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 CSP (I. výrok rozsudku). V ostatnej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol už z vyššie uvedených dôvodov, najmä že v danom prípade začala plynúť lehota na uplatnenie práva veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru podľa § 565 OZ, odo dňa uplynutia lehoty na zaplatenie omeškaných splátok podľa výzvy s upozornením na zosplatenie úveru, ktorá plynula do 13.08.2014 a veriteľ mohol prvý raz svoje právo na zosplatenie uplatniť dňa 14.08.2014 a trojročná premlčacia lehota uplynula dňa 14.08.2017. Žaloba bola podaná až dňa 12.03.2018, a preto súd prvej inštancie prihliadol na námietku právneho zástupcu žalovaného o premlčaní nároku, a preto vo zvyšnej časti žalobu v celom rozsahu zamietol (tzn. v časti istiny v sume 35.040,49 eur, bežného úroku vyčísleného ku dňu 17.06.2021 v sume 33.839,41 eur, úroku z omeškania vyčísleného ku dňu 17.06.2021 v sume 10.644,67 eur, bežného úrok vo výške 9,3 % p.a. od 18.06.2021 a úroku z omeškania vo výške 3,00 % p.a. od 18.06.2021), (II. výrok rozsudku). O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s princípom úspechu v konaní a procesného zavinenia zastavenia konania podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP) a nárok na náhradu trov konania priznal v plnom rozsahu v konaní úspešnému žalovanému voči neúspešnému žalobcovi a to aj v súvislosti s vydaným neodkladným opatrením (III. výrok rozsudku).

5. Proti výroku II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), f), h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku. Žalobca s poukazom na uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022, na uznesenie NS SR, sp.zn. 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022 uviedol, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa ustanovenia § 103 OZ samostatne. OZ v ustanovení § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatenie celého dlhu (tzv. strata výhody splátok). Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania so splatením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Z uvedeného dôvodu nie je možné podľa žalobcu súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, v zmysle ktorých pri nevyužití práva podľa § 565 OZ bezprostredne po omeškaní dlžníka dochádza k akémusi „predlžovaniu“ premlčacej doby. Žalobca má za to, že zo znenia ustanovení § 101, § 565,

§ 103, § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že mohol uplatňovať svoje právo (na zaplatenie splátok splatných od využitia práva na zosplatnenia úveru) súdnou cestou po prvýkrát až prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania žalovaného so splnením splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal (t.j. nie mohol stať, ako nesprávne uzavrel súd prvej inštancie) splatný celý dlh, v prípade, ak bol na možnosť uplatnenia tohto práva upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní (t.j. po uplynutí 3 mesiacov od splátky, ktorá o viac ako 3 mesiace predchádzala a uplatneniu práva podľa § 565 OZ, keďže žalovaný preukázateľne bol upozornený na možné uplatnenie tohto práva). V tejto súvislosti zdôraznil, že pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba. Pre všetky splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. splátky splatné od 10.04.2015 do konečnej splatnosti úveru) plynie premlčacia doba po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, ktorá zosplatnenie podľa § 53 ods. 9 OZ vyvolala (10.12.2014), t.j. v predjednanom prípade od 10.03.2015 (10.12.2014 + tri mesiace). Z uvedeného dôvodu žalobca považuje za nesprávny súdny výklad, ako ho uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie. Tiež zdôraznil, že rovnako je zrejmé, že v prípade, ak právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 09.04.2015 ku dňu 07.04.2015, tak toto svoje právo uplatnil v súlade s ustanovením § 565 OZ v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 10.12.2014 (t.j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru o viac ako tri mesiace predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s ustanovením § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a s úspechom sa obrátiť na súd po prvýkrát), a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a upozornením na možné uplatnenie tohto práva. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti tak začala v súlade s ust. § 103 OZ a aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky plynúť až uplynutím troch mesiacov od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k zosplatneniu (10.12.2014), t.j. od splátky, ktorá bezprostredne predchádzala vyhlásenou mimoriadnej splatnosti, a ktorá je v tomto prípade splátka splatná dňa 10.03.2015 a uplynula by najskôr dňa 10.03.2018. Keďže 10.03.2018 bola sobota, v zmysle ustanovenia § 122 ods. 3 OZ bol posledným dňom lehoty najbližší pracovný deň, t.j. 12.03.2018. Keďže žaloba bola na súde prvej inštancie podaná dňa 12.03.2018, žalobca má za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k opačnému záveru. Nemožno sa preto podľa žalobcu stotožniť so závermi súdu prvej inštancie. Uvedené závery podľa názoru žalobcu vôbec nevyplývajú z právnych predpisov (ani z ust. § 565 OZ, ani z § 53 ods. 9 OZ), pričom sú navyše pre veriteľov v maximálnej miere šikanózne - nakoľko skracujú zákonodarcom stanovenú trojročnú premlčaciu dobu. Žalobca má za to, že uvedený výklad súdu prvej inštancie je nesprávny, nakoľko veriteľ má pri splnení podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ možnosť kedykoľvek (za splnenia tých podmienok) uplatniť uvedené oprávnenie - pričom ho môže využiť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a právo mu opätovne vznikne v prípade, ak ani táto splátka nebude spotrebiteľom uhradená. Vzhľadom k uvedenému žalobca zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania, nakoľko uplatnený nárok žalobou nemožno považovať za premlčaný ani len v časti. K dohodnutej úrokovej sadzbe žalobca uviedol, že pôvodný veriteľ a postupca si jasne, zrozumiteľne a určito dohodli úrokovú sadzbu, ktorá sa skladá z prirážky a základnej úrokovej sadzby, ktorej zmena bola rovnako jasne, určito a zrozumiteľne dojednaná v zmluve, a nie je možné takéto stanovenie úrokovej sadzby považovať za v neprospech spotrebiteľa a v rozpore s § 53 OZ, a to okrem iného aj z dôvodu, že zmenou základnej úrokovej sadzby by mohlo dôjsť aj k jej zníženiu, čo je jednoznačne v prospech spotrebiteľa. K trovám konania uviedol, že nakoľko k čiastočnému uhradeniu žalovanej sumy došlo až po podaní žaloby, a teda žalovaný procesne zavinil zastavenie konania v časti vykonaných úhrad, preto bol žalobca v tejto časti úspešný a nemožno ho za žiadnych okolností zaťažiť procesnou zodpovednosťou za (ne)predvídanie výsledku. V tejto veci má žalobca za to, že čistý úspech žalovaného predstavuje iba 18,48 %, a nie 100 %. Na základe vyššie uvedeného sa žalobca nestotožňuje s rozsudkom okresného súdu a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že vyhovie žalobe v časti v ktorej súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol (o zaplatenie 35.040,49 eur s prísl.) a zároveň prizná žalobcovi voči žalovanému podľa pomeru úspechu a neúspechu v konaní nárok náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % a zároveň prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie, že v danom prípade veriteľ mohol svoje právo uplatniť na súde od 14.08.2014 do 09.09.2014,

nakoľko veriteľ výzvou zo dňa 25.07.2014 upozornil žalovaného na svoje právo zosplatiť úver podľa § 53 ods. 9 OZ. Dodal, že v danom prípade, ak ho veriteľ upozornil listom zo dňa 25.07.2014 na možnosť zosplatiť úver podľa § 565 OZ, a veriteľ tak zosplatiť úver až listom zo dňa 09.04.2015 bez toho, aby mu opätovne zaslal upozornenie podľa § 53 ods. 9 OZ, takýto postup veriteľa nie je v súlade so zákonom. Z vykonaného dokazovania je pritom podľa žalovaného zrejmé, že aj po doručení výzvy zo dňa 25.07.2014 aj reálne uhradil splátky úveru, čo nepochybne vyplýva aj z podania žalobcu zo dňa 15.08.2022. Poukázal na to, že vo výzve zo dňa 25.07.2014 veriteľ uviedol, že žalovaný dlží na splátkach celkovo 5.086,70 eur, pričom v podaní dňa 15.08.2022 žalobca jasne uviedol, že žalovaný uhradil splátky aj po dátume 25.07.2014. Podľa žalovaného za danej situácie je potom správne konštatovanie súdu prvej inštancie, že v prípade, že by medzičasom dlžník splátky po splatnosti uhradil, je povinný veriteľ v spotrebiteľskom vzťahu doručiť opätovné upozornenie podľa § 53 ods. 9 OZ, tak aby bol dodržaný zákonný postup pre uplatnenie jeho práva na zosplatenie spotrebiteľského úveru, čo v danom prípade veriteľ neurobil. Žalovaný ďalej poukázal na to, že žalobca v odvolaní účelovo mení svoje skutkové tvrdenie, ktoré tvrdil inak v konaní pred súdom prvej inštancie. Zdôraznil, že v danom prípade žalobca až vo svojom podaní zo dňa 15.08.2022 prvýkrát špecifikoval, že mimoriadna splatnosť bola vyhlásená pre splátku splatnú 10.03.2015. Podľa žalovaného, žalobca vo svojom odvolaní už účelovo mení svoje skutkové tvrdenie, že vlastne splátkou pre ktorú dňa 09.04.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru nebola splátka splatná dňa 10.03.2015 (tak ako žalobca tvrdil počas konania), ale splátka splatná dňa 10.12.2014. Žalovaný je toho názoru, že takéto novoty v odvolacom konaní sú neprípustné, nakoľko nespĺňajú podmienky podľa § 366 CSP. V tejto súvislosti žalovaný poukázal aj na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP, podľa ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. V danom prípade tak tvrdenie žalobcu v podaní zo dňa 15.08.2022, kde žalobca uviedol a prvýkrát špecifikoval, že mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre splátku splatnú dňa 10.03.2015, toto tvrdenie nebolo zo strany žalovaného popreté, a preto by malo byť považované za nesporné. Z uvedeného dôvodu žalovaný označil zmenu skutkového tvrdenia žalobcu za účelovú a v odvolacom konaní aj za procesne neprípustnú. Vzhľadom na uvedené žalovaný považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že trvá na podanom odvolaní zo dňa 18.04.2023.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku na odvolacom pojednávaní, postupoval aj podľa ustanovenia § 382 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

9. Odvolací súd z hľadiska skutkového stavu veci vychádzal zo zistení súdu prvej inštancie, podľa ktorých bola dňa 10.04.2008 uzavretá zmluva o špecifickom spotrebnom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu, S. L. R., C..R.. poskytol žalovanému úver vo výške 2.600.000,- Sk čo je 86.304,19 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver a úrok za poskytnutie úveru dojednaný v zmluve splácať v mesačných splátkach po 768,74 eur, splatných vždy k 10. dňu každého kalendárneho mesiaca, počnúc dňom 10.05.2008. Žalovaný podľa tvrdenia žalobcu a predloženého výpisu z účtu žalovaného splátky uhradil nepravidelne a v rôznych výškach. Na zaplatenie omeškaného dlhu vo výške 5.086,70 eur bol žalovaný vyzvaný listom zo dňa 25.07.2014 s poučením, že v opačnom prípade veriteľ vyhlási úver za predčasne splatný a bude oprávnený požadovať vrátenie celej sumy úveru s príslušenstvom do 10 dní odo dňa vyhlásenia zosplatenia úveru. Výzva na zaplatenie celého úveru bola realizovaná listom z 09.04.2015 spolu s oznámením, že žalovaný ku dňu 07.04.2015 dlhuje istinu 6.379,34 eur. Podľa výpisu z účtu žalovaného istina 5 086,70 eur, na doplatenie ktorej bol žalovaný vyzvaný listom veriteľa zo dňa 25.07.2014 bola ku dňu 12.02.2015 uhradená vo výške spolu 5.082,03 eur. Dňa 11.12.2020 postúpila S. L. R., C..R.. žalovanú úverovú pohľadávku voči žalovanému žalobcovi.

10. Vzhľadom na to, že právny predchodca žalobcu požičal žalovanému peňažnú prostriedky vo výške presahujúcej istinu 20.000,- eur nie je tento úverový vzťah spotrebiteľským úverom podľa § 1 odsek 2 písmeno c) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V konaní nebolo sporným právne postavenie účastníkov zmluvy, kde veriteľ vystupoval ako dodávateľ konajúci v predmete svojej podnikateľskej činnosti a dlžník v postavení fyzickej osoby ako spotrebiteľ, preto ich zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a podlieha, okrem všeobecnej právnej úpravy Obchodného zákonníka, keďže zmluva o

úvere patrí k tzv. absolútnym obchodným vzťahom (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), aj pod právnou úpravu ustanovení Občianskeho zákonníka, upravujúce spotrebiteľské zmluvy.

11. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

12. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

13. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

14. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

15. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

16. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

18. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Súd je pri rozhodovaní o akejkoľvek žalobe vždy povinný skúmať danosť aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, a to aj vtedy, ak jej nedostatok v konaní nikto nenamieta. Preskúmanie vecnej legitímácie je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. V danej veci žalobca svoju legitímáciu v spore odvodzoval od postúpenia pohľadávky S. L. R., C..R.. Postúpenie pohľadávky znamená, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky nevyžaduje súhlas dlžníka. Ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, pre ktorú Občiansky zákonník vyžaduje písomnú formu zmluvy o postúpení, pričom zároveň ustanovuje aj ktoré pohľadávky nie sú spôsobilé byť predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať podmienky postúpenia pohľadávok v špecifických prípadoch postúpenia pohľadávok odlišne, respektíve môžu upravovať aj špecifické podmienky, ktorých splnenie je potrebné pre platné postúpenie pohľadávky. V prípade postúpenia pohľadávky z úveru poskytnutého bankou upravuje špecifické podmienky postúpenia takejto

pohľadávky zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách v ustanovení § 92 odsek 8 (v znení účinnom ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky), ktoré umožňuje banke postúpiť inej osobe (aj osobe, ktorá bankou nie je) len splatnú pohľadávku.

20. V prejednávanej veci žalovaný namietal aktívnu legitímáciu žalobcu a to v súvislosti s otázkou platného postúpenia a zosplatnenia pohľadávky právnym predchodcom žalobcu, ktorým bola banka. Tým že v prejednanom spore ide o spotrebiteľskú zmluvu, pre účel posúdenia platnosti postúpenia spornej pohľadávky bolo nevyhnutné skúmať splnenie zákonných podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca tvrdil, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru realizoval jeho právny predchodca listom zo dňa 09.04.2015 po predchádzajúcom upozornení listom zo dňa 25.07.2014 (posledná výzva pred zosplatnením). Z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva, že upozornenie veriteľa vo vzťahu ku spotrebiteľovi (v stanovenej lehote) na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je podmienkou pre výkon tohto práva. K vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (pohľadávky) podľa § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka možno v spotrebiteľskom spore zo strany veriteľa pristúpiť v prípade, že v čase výkonu (uplatnenia) práva na vyhlásenie mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (pohľadávky) je dlžník (spotrebiteľ) v omeškaní aspoň s jednou splátkou úveru dlhšie ako tri mesiace, keď súčasne veriteľ splnil svoju povinnosť a upozornil dlžníka (spotrebiteľa) na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka aspoň 15 dní pred skutočným uplatnením práva na vyhlásenie mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru, pričom toto právo veriteľa trvá až do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (v okamihu splatnosti tejto splátky, t.j. splatnosťou štvrtej splátky v prípade mesačných splátok právo veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru kvôli predchádzajúcej splátke zaniká). Rozhodujúce je, či na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru sú splnené zákonné podmienky (t.j. či má veriteľ na tento postup právo); ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tak v podstate zakotvuje akúsi notifikačnú povinnosť (upozornenie) veriteľa smerom k spotrebiteľovi v omeškaní, že môže pristúpiť k využitiu svojho práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v prípade kvalifikovaného omeškania dlžníka (spotrebiteľa), t.j. omeškania dlhšieho ako tri mesiace od splatnosti splátky; upozornenie veriteľa vo vzťahu ku spotrebiteľovi (v stanovenej lehote) na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (pred jeho samotným uplatnením) musí predchádzať samotnému výkonu práva vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Odvolací súd poukazuje na názor Najvyššieho súdu SR, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatnenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok (napr. aj rozhodnutie sp.zn. 9Cdo/138/2022).

21. Keďže zmyslom a účelom výzvy podľa § 53 odsek 9 OZ je upozornenie dlžníka na omeškanie a vytvorenie možnosti vyhnúť sa zosplatneniu úveru, v prípade, že v trojmesačnej lehote dlh zaplatí, potom takýto účinok môže vyvolať len upozornenie (výzva) spojená s omeškanou splátkou úverového dlhu, vo vzťahu ku ktorej veriteľ mieni využiť svoje právo žiadať zaplatenie celého dlhu naraz. Ak predčasná splatnosť úveru bola oznámená listom S. L. R., C..R.. zo dňa 09.04.2015, mohla byť, vzhľadom na lehoty určené v ustanovení § 53 odsek 9 Občianskeho zákonníka dôvodom zosplatnenia iba splátka splatná dňa 10.12.2014, s ktorou sa žalovaný dostal do omeškania dňa 11.12.2014. Najbližšou nasledujúcou splátkou splatnou po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením, t.j. po 11.03.2015 bola splátka splatná dňa 10.04.2015 (do splatnosti splátky zročnej dňa 10.03.2015 ešte neuplynuli tri mesiace, uplynuli dňa 11.03.2015). Keďže podľa prehľadu splácania dlhu splátka zo dňa 10.12.2014 nebola ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalovaným zaplatená, mala banka pre platnosť úkonu zosplatnenia úveru splnenú prvú podmienku ustanovenia § 53 odsek 9 OZ (uplynutie troch mesiacov od omeškania splátky). K platnému zosplatneniu pohľadávky mohlo však dôjsť až pri súčasnom splnení ďalšej podmienky, ktorou je upozornenie dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, ktorá podmienka v danej veci splnená nebola, pretože banka v spojení s výkonom práva zosplatnenia úveru založeného omeškanou splátkou zo dňa 10.12.2014 žalovaného na zaplatenie tejto omeškanej splátky nevyzvala a úver zosplatnila bez toho, aby žalovaný mal možnosť v lehote 15 dní odvrátiť zosplatnenie prípadným zaplatením omeškaného dlhu. Takýmto upozornením preto nemôže byť upozornenie banky zo dňa 25.07.2014. Toto upozornenie totiž časovo predbieha splátku zo dňa 10.12.2015, a je spojené s omeškaným dlhom 5.086,70 eur ku dňu 25.07.2014, vo vzťahu ku ktorému nie je nakoniec ani možné v okolnostiach tejto veci konštatovať, žeby žalovaný bol dlžný túto istinu, keďže tento nedoplatok ku dňu úkonu zosplatnenia úveru 09.04.2015 vo výške 5.082,03 eur

zaplatil. Vzhľadom k vyššie uvedenému, bolo vyhlásenie úveru za predčasne splatný v tomto prípade neúčinné a keďže konečná splatnosť úveru má nastať až dňa 10.03.2028, potom nie je správny právny záver súdu prvej inštancie o premlčaní práva žalobcu, na ktorom závere založil svoje rozhodnutie, keď nesprávne právne posúdil otázku predčasného zosplatnenia úveru. Splatnými a premlčanými sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškaní.

22. Právny dôsledok neúčinného zosplatnenia znamená aj to, že ku dňu 11.12.2020, kedy bola medzi S. L. R., C..R.. a žalobcom uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky, neboli splnené podmienky pre platné postúpenie úverovej pohľadávky na žalobcu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 5Cdo/36/2020 a na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 69/2023, podľa ktorých je legitímne trvať na vyhlásení predčasnej splatnosti úveru ako podmienky na postúpenie pohľadávky z dôvodu motivovania banky smerom k ukončeniu zmluvného vzťahu, aby sa nezhoršovalo neskoršie postavenie dlžníka. Uvedené v danej veci platí o to viac, že pohľadávka banky vznikla zo spotrebiteľskej zmluvy, je zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti (č.l. spisu - 140) a bola postúpená na nebankový subjekt. Banka má nepochybne pri dodržaní zákonných podmienok tiež právo postúpiť pohľadávku z úverového vzťahu, avšak nie je prípustné, aby sa spotrebiteľský dlžník, ktorý uzavrel úverovú zmluvu s bankou, ktorá podlieha pod dohľad Národnej banky Slovenska dostal so živým úverom do právneho vzťahu s nebankovým subjektom. Žalovaná pohľadávka preto nebola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilým predmetom postúpenia a žalobca sa nestal veriteľom žalovanej pohľadávky a nie je aktívne vecne legitimovaný túto pohľadávku v súdnom spore vymáhať.

23. Právny stav nedostatku vecnej aktívnej legitímácie by však v podmienkach tejto veci nastal aj v prípade účinného zosplatnenia. Právna úprava v ustanovení § 92 odsek 8 zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách (v znení účinnom ku dňu pre platné postúpenie pohľadávky banky) totiž vyžaduje pre platné postúpenie pohľadávky ešte aj súčasné splnenie ďalších dvoch podmienok, ktorými sú osobitná písomná výzva banky klientovi a relevantná doba omeškania dlžníka aj napriek písomnej výzve banky. Uvedené podmienky sú tiež zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle hmotného práva a musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. Stanovuje ich priamo zákon o bankách. Tento výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách zodpovedá judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp.zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24. apríla 2018 konštatoval, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách upravuje tiež ochranu práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. Zhodný názor predniesol Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp.zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 16. júla 2018. S ohľadom na popísaný skutkový stav veci a výsledky dokazovania odvolací súd konštatuje, že v danom prípade nie je možné ako splnenú vyhodnotiť už prvú z dvoch kumulatívnych podmienok pre platné postúpenie pohľadávky bankou a to, vyzvanie žalovaného, pred postúpením pohľadávky, na zaplatenie omeškaného dlhu v stave aktuálnom k postúpeniu pohľadávky, keď tejto požiadavke nezodpovedajú k žalobe pripojené listiny „posledná výzva pred zosplatnením“ zo dňa 25.07.2014 a ani „vyhlásenie úveru za predčasne splatný“ zo dňa 09.04.2015, ktoré právny predchodca žalobcu vystavil v spojení s vymáhaním omeškaného dlhu, respektíve výkonom svojho práva podľa ustanovenia § 53 odsek 9 Občianskeho zákonníka a ani skutkový stav úverového plnenia žalovaným bezprostredne predchádzajúci postúpeniu pohľadávky na žalobcu. Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.03.2022 a sp.zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022 konštatoval, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá „výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky“, odlišnú od výzvy realizovanej podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka či oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru; ktorá sa zároveň musí dostať do dispozičnej sféry adresáta. Pokiaľ sa žalobca dovoľával ku v spore uplatnenej pohľadávky aktívnej vecnej legitímácie, bol povinný svoje postavenie nositeľa uplatneného práva preukázať aj voči týmto označeným podmienkam ustanovenia § 92 odsek 8 zákona o bankách. Z obsahu listu „posledná výzva pred zosplatnením“ zo dňa 25.07.2014 vyplýva, že žalovaný bol v omeškaní so zaplatením istiny 5.086,70 eur a bol veriteľom upozornený na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Z obsahu listu „vyhlásenie úveru za predčasne splatný“ zo dňa 09.04.2015 vyplýva, že veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru žalovaného vo výške 79.312,01 eur. Tieto listiny boli vystavené S. L. R., C..R.. v roku 2014 a 2015, pričom pohľadávka voči žalovanému bola S. L. R., C..R.. na žalobcu postúpená zmluvou až zo dňa 11.12.2020. Podľa prehľadu úhrad žalovaný v čase aj po označených výzvach úverový dlh čiastočne splácal, čo znamená, že k času predchádzajúcemu postúpeniu pohľadávky označené listiny z roku 2014 a 2015 nekorešponujú s výškou aktuálneho dlhu žalovaného pred postúpením pohľadávky, na zaplatenie, ktorej mal byť podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách žalovaný S. L. R., C..R.. vyzvaný. Vo vzťahu k

spĺneniu podmienok podľa § 92 odsek 8 zákona o bankách žalobca v žalobe tvrdenie nepredniesol. Tým, že predmetný spor je vzhľadom na spotrebiteľské postavenie žalovaného sporom s ochranou slabšej strany, súd je povinný ex offa prihliadať na to, či podnikateľská protistrana žalovaného, ako poskytovateľ plnenia splnila svoje zákonné a procesné povinnosti, a či nenastali zákonné dôsledky ich porušenia. Bolo na žalobcovi, na jeho procesnej aktivite a procesnej zodpovednosti za výsledok sporu a svoj úspech v spore, aby svoje právo domáhať sa uplatneného nároku a aktívnu legitimáciu aj spoľahlivo v konaní preukázal, ktorú povinnosť si žalobca riadne nesplnil, v dôsledku čoho by aj v prípade, že by predmetom postúpenia bol účinne platne zosplatený úverový dlh, nebolo by možné v tejto veci prijať právny záver o platnosti postúpenia uplatnenej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách na žalobcu.

24. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby vo vyššej časti (výrok II) ako vo výroku vecne správny postupom podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdil.

25. Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu do výroku o nároku na náhradu trov konania, ktorým namietal, že súd prvej inštancie nesprávne pre účely ustálenia pomeru úspechu vo veci vyhodnotil zavinenie zastavenia konania, dospel odvolací súd k záveru, že tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť. Ustanovenia Civilného sporového poriadku sú pri náhrade trov konania primárne koncipované tak, že sa priznáva náhrada trov podľa úspechu v spore, z ktorej vychádzal aj súd prvej inštancie. Ak však súd zastaví (aj čiastočne) konanie, zaoberá sa pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania tým, či niektorá zo strán zavinila, že konanie muselo byť zastavené. Ustanovenie § 256 CSP ukladá povinnosť nahraďiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane žalujúcej i žalovanej) a vyriešiť ju v rámci právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 256 CSP. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v ustanovení § 256 CSP znamená, že trovy je povinná nahraďiť tá zo strán sporu, ktorá zavinila, že vznikli, respektíve z pohľadu na celkový úspech v spore znamená zavinenie zastavenie konania neúspech v konaní. Zavinenie je potrebné interpretovať vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu, ktorého dôsledkom je vznik trov protistrany, pričom môže existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, vzniká jej zásadne povinnosť nahraďiť druhej procesnej strane trovy konania. Uvedená zásada sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené. Nárok na náhradu trov konania nie je nárokom vyplývajúcim z hmotného práva, ale z práva procesného. Preto zodpovedanie otázky zodpovednosti za zavinenie spočíva vo vzťahu výsledku správania sa žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, či dôvod, pre ktorý bola žaloba podaná, tak ako je vyjadrený v žalobe, bol následným správaním sa žalovaného uspokojený. Z obsahu spisu v preskúmvanej veci vyplýva, že žalobca si voči žalovanému uplatnil zaplatenie istiny 59.151,33 eur. Následne vzal žalobca žalobu v rozsahu zaplatenia istiny 24.110,84 eur späť, pretože žalovaný nárok bol po začatí sporu v tomto rozsahu žalovaným uhradený. Z procesného hľadiska potom zastavenie konania zavinil žalovaný. V dôsledku konania žalovaného (zaplatenia istiny 24.110,84 eur) odpadol v tomto rozsahu predmet sporu a výsledkom toho bolo späťvzatie žaloby, ktorá v rozsahu zaplatenej istiny 24.110,84 eur stratila svoje opodstatnenie. Je potom dôvodné, aby trovy zastaveného konania znášal žalovaný, respektíve aby sa táto skutočnosť vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania premietla do celkového výsledku predmetu sporu, pretože v rozsahu žalovanej istiny 24.110,84 eur sa procesne úspešným stal v spore žalobca. Žalovaný sa stal v spore úspešným v rozsahu istiny 35.040,49 eur, vo vzťahu ku ktorej bola žaloba zamietnutá. Uvedené znamená, že pomer úspechu strán sporu bol u žalobcu 40,76 % u žalovaného 59,24 %, a žalovanému potom patrí nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 18,48 %, o ktorý jeho úspech prevýšil úspech žalobcu (59,24 % mínus 40,76 %). Preto odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania medzi žalobcom a žalovaným zmenil.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 odsek 1 v spojení s § 262 odsek 1 CSP. Žalobca v odvolacom konaní samostatne napadol dva výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie. Vo veci samej jeho odvolanie nebolo úspešné, úspech je potrebné pripočítať žalovanému. Úspešné ale bolo odvolanie do výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a úspech je potrebné pripočítať žalobcovi. Preto odvolací s ohľadom na rovnaký úspech strán v odvolacom konaní rozhodol, že žiadna z nich nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).